

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 13

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”
м. Київ, МАУП, 26 березня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 25.02.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук., проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук., проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук., проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук., проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук., доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук., проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 13: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Управління бізнесом в умовах глобальної нестабільності”, 26 березня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 300 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам реформування системи управління бізнесом в умовах розгортання кризових ситуацій та глобальної нестабільності.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, керівників та власників бізнесу, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і бізнесу.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Пантюхін В. О.

Концептуальні засади адміністративного менеджменту як важливіші фактори управління бізнесом в сучасних умовах господарювання 189

Якимоски Лазе

Виндикационно-правовая защита прав собственности в современной научной разработке: сущностная характеристика 193

Босий В. П.

Співвідношення понять “притулок” і “статус біженця” у законодавстві України та міжнародному праві..... 198

Тетерук А. А.

Щодо уточнення обов’язків підрозділів національної гвардії України 202

Гринько А. А.

Теоретико-правові засади обумовленості реструктуризації суб’єктів господарювання 205

Зінченко О. В.

Система законодавства в сфері промислової власності 210

Заросило Н. В.

Визначення посад в органах місцевого самоврядування в Україні..... 221

Ровний В. В.

Дорадництво як перспективний інструмент впровадження державної аграрної політики 224

Семеняк А. В.

Фіскальна політика держави і її вплив на розвиток і ведення бізнесу в сучасній Україні 228

Сущенко А. М.

Інвестиційне та науково-технічне співробітництво між Україною і В’єтнамом..... 231

Якименко І. М.

Удосконалення правового змісту та механізму припинення діяльності суб’єктів господарювання..... 234

**УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА МАРКЕТИНГ КОМПАНІЙ
В УМОВАХ КРИЗОВОГО СТАНУ В ЕКОНОМІЦІ**

Волощук Г. О.

Особливості управління фінансами малих та середніх підприємств в умовах кризових явищ..... 237

Філіппов М. І., Довбик К. С.

Вдосконалення управління державним підприємством 240

Тьорло В. О., Почінова А. А.

Актуальні питання управління імпортною діяльністю фармацевтичної компанії в умовах кризового стану в економіці 243

ДОРАДНИЦТВО ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ

Становлення і розвиток української державності, вип. 13, с. 224–227

Постановка проблеми

Державна аграрна політика є одним із найбільш вузьких місць розробки та реалізації державної політики в Україні. Історично склалося так, що до здобуття своєї незалежності в 1991 р. Україна практично не мала власної аграрної політики. Але й за 23 роки незалежності Україна також не спромоглася виробити науково-прикладну, аналітично виважену аграрну політику. Зважаючи на це, нагальною є потреба пошуку нових вимірів аналізу аграрної політики нашої держави на сучасному етапі її розвитку. Одним з таких вимірів повинен стати футурологічний погляд на роль аграрного сектора економіки і коригування світоглядних основ, на яких, явно чи неявно, ґрунтується розробка сучасної державної аграрної політики. Інструментом такої політики може і повинно стати дорадництво.

Метою дослідження є розгляд перспектив застосування дорадництва як інструменту впровадження комплексної державної аграрної політики.

Виклад основного матеріалу

Нагальна необхідність державного втручання в аграрну сферу обумовлена рядом факторів, серед яких перш за все особливістю предмету регулювання [1, с. 11]. Наразі, яка б гостра наукова полеміка не велась, але більшість фахівців у тих чи інших варіантах схиляється до думки, що на сьогодні розпочинається якісно нова фаза цивілізаційного розвитку, яку найчастіше називають постіндустріальною фазою, інформаційним суспільством тощо. Стрижневою думкою всіх цих праць є обґрунтування ідеї про визначальну роль у майбутньому цивілізаційному розвитку високих технологій і тих секторів, які пов'язані зі створенням та розповсюдженням інформації.

Класичне сільське господарство в футурологічних уявленнях опиняється десь на узбіччі, периферії майбутнього. Не можна не погодитися з відомим українським науковцем О. Созіновим, який зазначає, що усі програми розвитку АПК, розроблювані урядом і різними партіями, фактично базуються на засадах, характерних для індустріального сільського господарства другої половини минулого століття і не відповідають викликам часу [2, с. 97].

Науковці-правники та політики починають розуміти, що світоглядні координати, в контексті яких свідомо чи підсвідомо розробляється державна політика взагалі і державна аграрна політика зокрема, потребують істотних коректив, або принаймні доповнень. Тому, нарешті, вони стали розглядати інформаційно-консультаційну діяльність як “ефективний інструмент впровадження державної аграрної політики для прибуткового господарювання на селі, зайнятості сільського населення, розвитку сільських громад і сільської місцевості” [3, с. 89], наділяючи її роллю посередника в системі відносин “держава — сільськогосподарський виробник”.

З метою приведення державного регулювання агропромисловим комплексом до вимог сьогодення Верховною Радою України 18.10.2005 р. було прийнято Закон “Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року”, яким визначено, що основні засади державної аграрної політики спрямовані на забезпечення сталого розвитку аграрного сектору національної економіки на період до 2015 року, системності та комплексності під час здійснення заходів з реалізації державної аграрної політики всіма органами державної влади та органами місцевого самоврядування [4].

Державна аграрна політика базується на національних пріоритетах і враховує необхідність інтеграції України до Європейського Союзу та світового економічного простору. Основні засади державної аграрної політики поширюються на сільське та рибне господарство, харчову промисловість і перероблення сільськогосподарських продуктів, аграрну науку і освіту, соціальну сферу села, їх матеріально-технічне та фінансове забезпечення.

Стратегічними цілями Державної аграрної політики є:

- гарантування продовольчої безпеки держави;
- перетворення аграрного сектору на високоефективний, конкурентоспроможний на внутрішньому та зовнішньому ринках сектор економіки держави;
- збереження селянства як носія української ідентичності, культури і духовності нації;
- комплексний розвиток сільських територій та розв’язання соціальних проблем на селі.

Управлінська функція держави через систему суб’єктів дорадництва має здійснюватися шляхом державного регулювання дорадчої діяльності та доведення вольових рішень держави та сільськогосподарських товаровиробників та сільських жителів.

Стратегічною метою створення системи дорадчих органів є покращення діяльності сільськогосподарського сегменту господарювання шляхом надання належного інформаційного обслуговування. Відповідна діяльність матиме ряд економічних наслідків, зокрема:

- підвищення рівня ВВП;
- зниження ціни на продукти харчової промисловості;
- підвищення доходів населення;
- зниження рівня безробіття населення;

- зниження рівня трудової еміграції сільського населення;
- підвищення ролі України у міжнародних відносинах.

Не останнім завданням у державній аграрній політиці є зниження рівня трудової еміграції сільського населення. Одним з інструментів впливу на ситуацію, що склалася є впровадження якісної системи дорадчих органів, адже рівень трудової еміграція знаходиться в прямій залежності від рівня економічного розвитку та, безумовно, від рівня безробіття. З урахування агропромислового потенціалу Української держави, інвестування коштів та інтелектуальних ресурсів у розвиток сільського господарства має найбільшу вірогідність стати так званим “економічним чудом” для України.

Вищенаведені нормативні приписи можуть залишитися на рівні декларацій про наміри, якщо їх реалізація буде відірвана від пануючої на глобальному рівні єдиної стратегії інноваційно-інвестиційних та інформаційно-комунікаційних технологій. Так, Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні” від 08.09.2011 р. серед пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні визначає ті, що спрямовані на забезпечення економічної безпеки держави, створення високотехнологічної конкурентоспроможної екологічно чистої продукції [5]. Досягнення кінцевої мети даного напрямку не можливе без використання передових технологій, зокрема, інформаційних, доступ до яких може бути реалізовано лише за допомогою засобів та можливостей глобального інформаційного суспільства. Тому обов’язковою передумовою успішної роботи дорадчої служби є поєднання у ній функцій освіти, розповсюдження знань, науки й консультування. Інформаційно-консультаційні послуг, що надаються діючими дорадчими службами, як вже зазначалося, можна поділити на дві основні групи:

- комерційні (надаються на основі укладених договорів з клієнтами)
- соціально спрямовані (відшкодовуються за рахунок державного та місцевих бюджетів).

На сьогодні державна підтримка сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні здійснюється через розробку і реалізацію національних і регіональних програм надання соціально спрямованих дорадчих послуг сільськогосподарським товаровиробникам і населенню сільських територій, забезпечених фінансуванням з державного і місцевих бюджетів. Дорадча служба ж має надавати допомогу особистим селянським та фермерським господарствам з питань технологій, впровадження новітніх досягнень науки і техніки, економіки, маркетингу, оподаткування, права, розширення диверсифікації. Формат заходів залежить від замовника. Це можуть бути семінари, демонстраційні покази, індивідуальні консультації та друковані видання.

Висновки

Світовий досвід та вітчизняні реалії надання соціально спрямованих дорадчих послуг доводять необхідність формування державної системи сільськогосподарського дорадництва. Комплексне вирішення цього завдання в Україні не можливе лише за рахунок використання приватних дорадчих служб. Надання соціально спрямованих дорадчих послуг здійснюватиметь-

ся набагато результативніше за умови комплексного використання досвіду та потенціалу аграрної освіти, науково-дослідних установ, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та діючих приватних дорадчих служб, зокрема:

- у системі аграрної освіти доцільним є використання науково-технічного потенціалу існуючих інститутів післядипломної освіти вищих навчальних закладів, навчально-консультаційних центрів, навчально-курсівих комбінатів тощо;
- у системі Національної академії аграрних наук корисним буде використання наявного науково-технічного потенціалу регіональних науково-дослідних установ;
- у системі управління агропромисловим розвитком доцільним є створення в кожному регіоні (районі, області) державних регіональних дорадчих служб з урахуванням місцевих умов і наявного науково-технічного потенціалу та матеріально-технічної бази, розміщених на її території управління агропромислового розвитку, установ аграрної науки, закладів аграрної освіти.

Зростання участі держави в організації сільськогосподарського дорадництва сприятиме організованому розвитку методів державного управління в умовах реформування аграрної галузі та переходу до ринкових відносин, стане значним внеском у процес становлення економіки України. Окрім того, важко переоцінити соціальне значення дорадчої діяльності, як фактора розвитку села та відродження сільської місцевості. Проте, сьогодні дорадча діяльність знаходиться на первинних стадіях становлення та потребує постійної підтримки з боку держави.

Література

1. *Аграрне право України: Підручник для студ. юрид. спец. вищих закл. освіти* / В. М. Гайворонський, В. П. Жушман, В. М. Корнієнко та ін.; За ред. В. М. Гайворонського та В. П. Жушмана. — Харків: Право, 2003. — 240 с.
2. *Созінов О.* Агросфера України у XXI столітті / О. Созінов // Вісник НАН України. — 2001. — № 10 — с.96–104.
3. *Шмідт Р. М.* Проблеми й перспективи розвитку сільськогосподарського дорадництва / Р. М. Шмідт // Вісник інституту сільського розвитку. — 2004. — № 1. — С. 41–44.
4. *Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року.* Закон України від 18.10.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 1. — Ст. 17.
5. *Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні* від 08.09.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2012. — № 19–20. — Ст. 166.